

Sygn. akt **III AUa 1420/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska

Sędziowie: SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)

del. SSO Łukasz Ruskiewicz

Protokolant: st.sekr.sąd. Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2015 r. w Poznaniu

sprawy **M. S., I. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji M. S. i I. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 10 czerwca 2014 r. sygn. akt VII U 5528/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 oraz poprzedzającą go decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż I. S. z tytułu współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności z M. S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 stycznia 2013r.;
2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 i zasądza od pozwanego na rzecz każdego z odwołujących kwotę po 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. zasądza od pozwanego na rzecz każdego z odwołujących kwotę po 150 zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu apelacyjnym.

del. SSO Łukasz Ruskiewicz	SSA Marta Sawińska	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
----------------------------	--------------------	-------------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., stwierdził, że I. S., jako osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej z M. S. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01 stycznia 2013 r.

M. i I. S. odwołali się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez orzeczenie, że I. S., jako osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej z M. S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 stycznia 2013r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 10 czerwca 2014r. oddalił odwołania i zasądził od odwołujących solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 60zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Odwołujący M. S. od dnia 7 sierpnia 1997 r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą "I. Fabryka (...)", polegającą na produkcji reklam zewnętrznych, druków wielkoformatowym oraz sprzedaży gadżetów reklamowych.

W roku 2012 odwołujący zatrudniał 19 osób, a w roku 2013 zatrudniał 22 osoby.

Główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z wpisem do ewidencji działalności gospodarczej to P. przy ul. (...), jednakże faktycznie działalność gospodarcza prowadzona jest w pomieszczeniach firmy znajdujących się w S. przy ul. (...). Odwołująca będąc w S. zazwyczaj przebywała w jednym z pomieszczeń biurowych, w którym przebywał również zazwyczaj odwołujący oraz dyrektor handlowy M. M. (2).

Odwołująca jest z zawodu pielęgniarką, od 10 lat leczy się psychiatrycznie z powodu zaburzeń lękowych. W roku 2005 odwołująca zakończyła prowadzenie własnej działalności gospodarczej, również z zakresu reklamy. Od roku 2005 odwołująca nie była zatrudniona w ramach umowy o pracę ani też nie prowadziła własnej działalności gospodarczej.

I. S. od stycznia do kwietnia 2013 r. udzielała nieodpłatnie odwołującemu małżeńskiej pomocy przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

I. S. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako osoba współpracująca dopiero w dniu 9 lutego 2013 r. ze wskazaniem, że zgłoszenie następuje od dnia 1 stycznia 2013 r. Odwołujący zadeklarował opłacanie składek do ZUS za I. S. w maksymalnej wysokości tj. w kwocie 8500 zł.

Przed podjęciem współpracy odwołująca zajmowała się domem stron przez około 7 lat. Natomiast od stycznia do kwietnia 2013 r. przebywała w części biurowej budynku, w którym jest prowadzona działalność gospodarcza odwołującego. Odwołująca w ramach swoich obowiązków zajmowała się sprawami dotyczącymi wynagrodzeń, przyjmowaniem zwolnień lekarskich, wysyłaniem korespondencji firmowej, kierowaniem pracowników na okresowe badania lekarskie oraz kwestiami związanymi z fakturami. I. S. była w siedzibie firmy trzy razy w tygodniu. Przed podjęciem przez odwołującą tych czynności jej pracę wykonywał osobiście M. S..

W dniu 8 stycznia 2013 r. lekarz odwołującej stwierdził u niej ciążę.

W dniu 4 marca 2013 r. odwołujący złożył oświadczenia majątkowe, w którego treści poinformował ZUS, że obecnie posiada na utrzymaniu dwoje dzieci i bezrobotną małżonkę, która spodziewa się dziecka i wymaga specjalistycznej opieki medycznej (leczy się psychiatrycznie). Oświadczenie to stanowiło następnie załącznik do wniosku o zawarcie układu ratalnego z ZUS z dnia 30 lipca 2013 r.

Od maja 2013 r. I. S. przebywała na zwolnieniu lekarskim z uwagi na ciążę.

Podczas kontroli przeprowadzonej w lipcu 2013r. ZUS ustalił, że z tytułu wykonywanej pracy I. S. nie otrzymywała żadnego wynagrodzenia, że wraz odwołującym ponoszą wspólnie koszty związane z utrzymaniem rodziny z przychodów generowanych przez firmę odwołującego oraz, że w dniu 18 lutego 2005 r. zawarli umowę o małżeńskiej rozdzielności majątkowej.

W dniu 17 października 2013 r. odwołujący zawarł z pozwanym umowę o nr (...) o rozłożeniu na ratę należności z tytułu składek na kwotę 147.529,52 zł.

Od 2 grudnia 2013 r. odwołujący zatrudnił w firmie (...), z zawodu technika ekonomistę, która przejęła obowiązki odwołującej. A. D. została zatrudniona w charakterze pracownika biurowego z wynagrodzeniem w kwocie 2000 zł brutto na podstawie umowy o pracę. Do czasu zatrudnienia A. D. czynności I. S. wykonywał sam odwołujący.

Odwołujący nigdy nie zawierał z odwołującą I. S. pisemnej umowy dotyczącej współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Do chwili zamknięcia rozprawy odwołujący nie wykazał faktu wypłacania odwołującej wynagrodzenia z tytułu współpracy.

W roku 2012 odwołujący osiągnął dochód z działalności gospodarczej w kwocie 404.253,25zł, zaś w roku 2013 w kwocie 801.113,02 zł. Pracownicy zatrudnieni u odwołującego otrzymują wynagrodzenie poniżej średniej krajowej.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołujących M. S. i I. S. oraz wszystkich świadków jedynie w części dotyczącej ogólnego funkcjonowania firmy odwołującego, okoliczności zatrudnienia, wieku, doświadczenia zawodowego i wykształcenia I. S.. Sąd jednocześnie nie dał wiary stwierdzeniom odwołujących i przesłuchanych świadków, że I. S. w okresie spornym tj. od 1 stycznia do końca kwietnia 2013r. współpracowała stale przy prowadzeniu działalności gospodarczej odwołującego, przy czym jej wymiar czasu pracy wynosił 8 godzin dziennie.

Sąd uznał zaś za w pełni wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie jest bezzasadne. Sąd podkreślił, że kwestię sporną stanowiło ustalenie, czy odwołująca I. S. od 1 stycznia 2013 r. do końca kwietnia 2013 r. świadczyła pracę na rzecz męża M. S. w ramach współpracy przy prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, albowiem stwierdzenie powyższej okoliczności ma wpływ na obowiązkowe podleganie ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Okręgowy przytoczył definicję osoby współpracującej zawartą w art.8 ust.11 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2009.205.1505) oraz zasady objęcia ubezpieczeniem społecznym (art.13 pkt 5 ustawy).

Sąd Okręgowy ustalił, że w okresie spornym strony prowadziły jedno gospodarstwo domowe i ponosiły wspólnie koszty jego prowadzenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego dla rozpoznania sprawy istotna jest ocena, czy rozmiar prac, ich rodzaj, zorganizowanie i częstotliwość mają wymiar ekonomiczny i organizacyjny na tyle istotny, by można było uznać go za współpracę w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy systemowej.

Z wykładni literalnej wynika, że termin współpraca przy prowadzeniu działalności, którym operuje art. 8 ust. 11 ustawy systemowej, zakłada, że współpracujący ma istotny wpływ na tę działalność. Wartość działania w ramach współpracy musi być także znacząca. Z terminem współpraca wiąże się także cecha stałości, w sensie stabilności ekonomiczno-zawodowej osoby zainteresowanej. Ważne jest istnienie pewnego związku z pracą wykonywaną w ramach współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Zasadne jest też przyjęcie, że wykonywana przez osoby współpracujące działalność powinna charakteryzować się zorganizowaniem i pewną ciągłością.

W ocenie Sądu, zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że współpraca I. S. z mężem M. S. w okresie spornym nie miała stałego charakteru, a strony poprzez wykorzystanie instytucji prawnej współpracy przy działalności gospodarczej, zmierzały do obejścia prawa, określając wysoką podstawą składek na kilka miesięcy przed zaistnieniem zdarzenia skutkującego wypłatą świadczeń. M. S. do zamknięcia rozprawy nie wykazał przy tym, że z prowadzonej działalności gospodarczej uzyskiwał wyższe dochody dzięki kilkumiesięcznej współpracy odwołującej, jak również, że, w sytuacji zatrudniania kilkunastu pracowników, jak i zewnętrznego biura rachunkowego, stała i osobista pomoc odwołującej była niezbędna do zapewnienia ciągłości działania firmy. Należy przy tym uwzględnić, że odwołujący, do czasu zatrudnienia A. D. na zastępstwo odwołującej, był w stanie przez ponad pół roku przejąć obowiązki odwołującej. W ocenie Sądu orzekającego praca odwołującej nie miała statusu pracy osoby z kadry zarządzającej, skoro w

zastępstwie odwołującej zatrudniono osobę na stanowisko pracownika biurowego z wynagrodzeniem niższym od tego, które otrzymywała rzekomo odwołująca (2000 zł brutto wobec 8500 zł brutto). Nadto fakt współpracy I. S. z odwołującym nie został w żaden sposób udokumentowany, a odwołująca, z wykształcenia pielęgniarka, choć w przeszłości prowadziła własną działalność gospodarczą również z zakresu reklamy, nie ma formalnych kwalifikacji do zajmowania stanowiska polegającego na zarządzaniu firmą o rozmiarze (...) Fabryka (...).

W ocenie Sądu rozmiary i specyfika prowadzonej przez odwołującego działalności gospodarczej (kilkunastu pracowników, w tym dyrektor handlowy, zewnętrzne biuro rachunkowe) nie przemawiają za wnioskiem, że powodowały one konieczność stałej współpracy żony I. S., stąd nie można uznać jej za osobę współpracującą przy prowadzeniu działalności gospodarczej, podlegającą obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Dlatego Sąd na podstawie art.477¹⁴ §1 k.p.c. i wyżej powołanych przepisów prawa materialnego w pkt. 1 wyroku oddalił odwołanie M. S. oraz I. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P. z 22 sierpnia 2013 r. O kosztach procesu orzeczono co do zasady na podstawie art. 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz.1398 ze zm.) obciążając nimi Skarb Państwa w zakresie dotychczas poniesionym.

O wysokości kosztów zastępstwa procesowego Sąd orzekł natomiast na podstawie przepisów wykonawczych rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) - pkt. 2 wyroku.

Apelację od wyroku wnieśli odwołujący M. i I. S. zaskarżając wyrok w całości.

Apelujący zarzucili wyrokowi sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie, że praca świadczona przez odwołującą na rzecz odwołującego była działaniem o charakterze sporadycznym a jej wymiar ekonomiczny i organizacyjny nie stanowił dla przedsiębiorstwa odwołującego żadnej wartości, podczas, gdy zgromadzone w sprawie dowody świadczą, iż rzeczywisty stan był całkowicie odmienny.

Apelujący wnieśli o ;

I. uwzględnienie apelacji w całości, zmianę wyroku poprzez orzeczenie, że I. S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 stycznia 2013r.,

II. zasądzenie od pozwanego na rzecz odwołujących kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych; względnie

III. uwzględnienie apelacji w całości, uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu za wszystkie dotychczasowe instancje.

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona.

Na wstępie należy podkreślić, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art.477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sadu zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznej zasadności.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem zaskarżenia nie jest zatem wysokość podstawy wymiaru składek zadeklarowana z tytułu współpracy wnioskodawczyni z mężem, lecz kwestia podlegania od 1 stycznia 2013r.

obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Spór w przedmiotowej sprawie koncentruje się na kwestii, czy I. S. ma od 1 stycznia 2013r. status prawny osoby współpracującej w rozumieniu art. 8 ust.11 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2009.205.1585), a w konsekwencji, czy zachodzą przesłanki z art. 6 ust.1 pkt 5, art.11 ust.2 i art. 12 ust.1 w zw. z art. 13 pkt 5 ustawy systemowej do objęcia jej od tego dnia obowiązkowo ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi i wypadkowym oraz dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym.

W spornym zakresie Sąd I instancji przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, jednakże zgromadzony materiał został oceniony z naruszeniem granic wyznaczonych treścią art.233§1 k,p.c.

Ramy swobodnej oceny dowodów są określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego rozumowania oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i ważąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

W rozpoznawanej sprawie Sąd orzekający ustalił, że I. S. od stycznia do kwietnia 2013r.udzielała nieodpłatnie odwołującemu M. S. pomocy przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Zdaniem Sądu I instancji charakter współpracy ograniczał się do pomocy małżeńskiej, a nie stałej współpracy, gdyż odwołujący nie wykazali, aby wymiar czasu pracy wynosił 8 godzin dziennie oraz by zawarli pisemną umowę dotyczącą współpracy. Nadto brak dowodów na wypłatę wynagrodzenia w kwocie 8500- 8000zł brutto. Poza tym w miejsce odwołującej zatrudniona została A. D. dopiero od grudnia 2013r. i to z wynagrodzeniem 2000zł brutto.

Ocenę materiału dowodowego Sąd dokonał mając na uwadze, że podjęcie współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej poprzedzał wieloletni okres braku aktywności zawodowej odwołującej, okres pomocy mężowi przy prowadzeniu działalności gospodarczej był zaledwie kilkumiesięczny, a wynagrodzenie odwołującej w kwocie 8.500zł nastąpiło jedynie z uwagi na fakt, że strony planowały pobieranie przez odwołującą świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych z tytułu ciąży, a następnie urodzenia dziecka.

Zdaniem Sądu I instancji odwołujący poprzez wykorzystanie instytucji prawnej współpracy przy działalności gospodarczej, zmierzali do obejścia prawa, określając wysoką podstawę składek na kilka miesięcy przed zaistnieniem zdarzenia skutkującego wypłatą świadczeń z ubezpieczenia.

Argumentacja przedstawiona przez Sąd Okręgowy zdaje się pomijać istotną różnicę między przesłankami warunkującymi ubezpieczenie pracownika (art. 6 ust.1 pkt 1 s.u.s.) a osobą współpracującą. (art. 6 ust.1 pkt 5 s.u.s.).

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, podobnie jak osoby z nimi współpracujące, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu –art.6 ust.1 pkt 5 i art.12 ust.1 ustawy systemowej, natomiast dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu-art.11 ust.2 ustawy.

W rozpoznawanej sprawie istotne jest, czy spełnione są przesłanki określone w art. 8 ust. 11 ustawy systemowej definiujące osobę współpracującą.

Treść tego przepisu wskazuje, że do uznania za osobę współpracującą z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność konieczne jest, aby osoba ta była jedną z osób wymienionych w tym przepisie, tj. małżonkiem, dzieckiem własnym, dzieckiem drugiego małżonka, dzieckiem przysposobionym, rodzicem, macochą, ojczymem, albo osobą przysposabiającą, pozostawała z nim we wspólnym gospodarstwie domowym oraz współpracowała przy prowadzeniu działalności.

W przedmiotowej sprawie nie jest sporne, że odwołujący są małżeństwem oraz że pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym.

Spór dotyczy natomiast kwestii faktycznej współpracy odwołującej I. S. z mężem M. przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 1 stycznia 2013r.

Sąd I instancji ustalił, w oparciu o zebrany materiał dowodowy, że odwołująca wykonywała w firmie męża prace z zakresu księgowości, kadrowe i administracyjne.

Negatywna ocena, że praca ta miała charakter „stałej współpracy” wynikała stąd, że zdaniem Sądu I instancji odwołująca uzyskując wynagrodzenie w kwocie 8.500zł musiałaby wykonywać prace menagera firmy, a takich zadań nie wykonywała.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena zgromadzonych dowodów jest wadliwa, albowiem Sąd I instancji zupełnie pominął, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących została określona odmiennie, niż w przypadku innych grup ubezpieczonych, dla których podstawa wymiaru stanowi pochodną przychodu, wynagrodzenia, uposażenia itp.

Ustawodawca, czego zdaje się nie zauważać Sąd Okręgowy, pozostawił osobom prowadzącym działalność określenie wysokości podstawy wymiaru składek, z zastrzeżeniem dolnej granicy na poziomie 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego –art.18 ust.8 ustawy systemowej. Prowadzi to do wniosku, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osób z nimi współpracujących wysokość składek nie jest związana z faktycznie osiągniętym przychodem i jego wysokością, lecz jedynie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną kwotą. Wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie tej grupy ubezpieczonych mieści się w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia i zależy od deklaracji płatnika składek.

Podkreślić należy, że na osobie prowadzącej pozarolniczą działalność spoczywa obowiązek finansowania w całości z własnych środków składek na ubezpieczenia społeczne osoby współpracującej (art.16 ust.5 lit a ustawy s.u.s.), brak jest natomiast obowiązku zapłaty wynagrodzenia. W tym zakresie stanowisko Sądu I instancji należy uznać za całkowicie błędne.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały siedmiu sędziów z dnia 21 kwietnia 2010r. II UZP 1/10 (OSNP 2010/21-22/267) jasno wyłożył, że po stronie płatnika-przedsiębiorcy istnieje uprawnienie do zadeklarowania dowolnej kwoty, w ustawowych granicach, jako podstawy wymiaru składek, jest to jego wyłączna decyzja i jakakolwiek ingerencja w tę sferę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest niedopuszczalna, niemożliwe jest także kwestionowanie zadeklarowanej podstawy z powołaniem się na art. 58 k.c. czy art. 5 k.c. , gdyż deklaracja podstawy wymiaru składek nie jest czynnością prawa cywilnego.

W tym miejscu należy zauważyć, że wysokość świadczeń wypłacanych z ubezpieczenia chorobowego nie zależy od uznania organu rentowego, a więc w obowiązującym systemie prawnym problem świadczeń „nadmiernie wysokich” w stosunku do krótkiego okresu opłacania składek nie stanowi argumentu do przyznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych uprawnienia do weryfikacji zadeklarowanej przez płatnika podstawy wymiaru składek. (por. wyrok SN z 11.12.2014r. I UK 145/14)

Również Sąd Najwyższy wielokrotnie wyrażał stanowisko, że „podjęcie przez kobietę w ciąży współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie świadczeń z ubezpieczeń społecznych, nie jest sprzeczne z prawem”.

W przypadku wyraźnego zezwolenia na zadeklarowanie podstawy wymiaru składek w oderwaniu od klasycznych mierników ekonomicznych (wynagrodzenie, przychód) nie do pogodzenia z zasadą formalizmu ubezpieczeń społecznych byłaby odmowa ochrony prawnej w zagwarantowanej wysokości tej ubezpieczonej, dla której w dopuszczalnych granicach płatnik zadeklarował kwotę korzystną i dla niej dogodną.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skoro przepis prawa ubezpieczeń społecznych o charakterze ius cogens zezwala na zadeklarowanie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osoby współpracującej na poziomie 250%

przeciętnego wynagrodzenia w oderwaniu od pojęcia rzeczywistego przychodu, to zachowanie płatnika, realizującego swe uprawnienie w oparciu o taki bezwzględnie obowiązujący przepis prawa, nie może być podważone.

Również w rozpoznawanej sprawie, w której przedmiot sporu nie dotyczy wysokości zadeklarowanej podstawy wymiaru świadczenia, lecz miał bezpośredni wpływ na ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji, wskazane wyżej rozważania mają istotne znaczenia dla ich analizy.

Odnosząc się do dalszych ustaleń Sądu I instancji, należy podzielić zarzut apelujących, że Sąd ten uznając pracę odwołującej jako małoistotną dla prowadzenia przedsiębiorstwa, nie odniósł się do zeznań świadków, którzy potwierdzili fakt stałej obecności w firmie w okresie styczeń-kwiecień 2013r. oraz wskazali na zakres czynności przez nią wykonywanych. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na zeznania świadka M. K., prowadzącej Biuro (...) obsługujące firmę odwołujących, która potwierdziła, że w spornym okresie kontakty dotyczące obsługi firmy miała głównie z odwołującą i to z częstotliwością około 4 razy w ciągu dnia.

Na ocenę braku podstaw do objęcia odwołującej ubezpieczeniem nie może mieć w żadnym wypadku wpływu fakt, iż dopiero od grudnia 2013r. została zatrudniona pracownica, która przejęła część obowiązków wykonywanych wcześniej przez odwołującą. Powyższa okoliczność nie pozostaje bowiem w bezpośrednim związku z przesłankami uzasadniającymi objęcie odwołującej obowiązkowymi ubezpieczeniami.

Także zarzut pozwanego, iż we wniosku z 30 stycznia 2013r. o układ ratalny zawarł sformułowanie, że „posiada na utrzymaniu dwoje dzieci i bezrobotną małżonkę”, nie może mieć istotnego znaczenia dla rozpoznawanej sprawy. Należy bowiem zwrócić uwagę na wyjaśnienia odwołującego, iż pismo było przygotowane już w grudniu 2012r, a nadto zapewne odwołujący starał się, z uwagi na charakter wniosku, przedstawić swoją sytuację w takim świetle, aby uzyskać pozytywną opinię organu rentowego. Niewątpliwie odwołujący w ten sposób dał też wyraz braku dodatkowych dochodów spoza prowadzonej przez siebie i żonę, działalności pozarolniczej. Powyższa deklaracja nie może mieć wpływu na odmienną ocenę zebranych dowodów, skoro zgromadzony materiał, co wynika z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji, potwierdza fakt wykonywania przez odwołującą stałej pracy w okresie styczeń-kwiecień 2013r. w firmie (...).

Podkreślenia wymaga także, że praca wykonywana przez odwołującą, mimo że nie miała charakteru „zarządzającego” to miała istotne znaczenie dla prowadzonej działalności gospodarczej, co potwierdza konieczność zatrudnienia dodatkowego pracownika w okresie korzystania przez odwołującą z urlopu macierzyńskiego.

Z powyższych względów apelację odwołujących należało uznać za w pełni zasadną i skutkującą koniecznością wydania wyroku reformatoryjnego.

Mając zatem na uwadze, że zgromadzony przez Sąd I instancji materiał dowodowy uzasadnia objęcie odwołującej obowiązkowymi ubezpieczeniami od dnia rozpoczęcia współpracy tj. 1 stycznia 2013r., Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art.386§1 k. p .c. jak w punkcie 1 wyroku.

Jednocześnie Sąd Apelacyjny przyznaje, że wskutek oczywistej pomyłki, w punkcie 1 wyroku jako datę podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu wskazano 1 stycznia 2013r., gdy tymczasem zgodnie z art. 14 ust.1 ustawy systemowej winno być „dnia 11 lutego 2013r”, tj z dniem zgłoszenia wniosku.

O kosztach orzeczono na podstawie art.98 k.p.c. oraz §12 ust.2,§13ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163 poz.1348).

del. SSO Łukasz Ruskiewicz	SSA Marta Sawińska	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
----------------------------	--------------------	-------------------------------